

Medlemsblad för

SkolbibliotekÖst

Nr 2-2000

Ordförande har ordet:

I din hand har du nu nummer två av vårt eminenta medlemsblad. Dessutom det första nummer som enbart går till våra betalande medlemmar. Vår sekreterare, Anita Höglund, är den som skall ha äran för vårt fina medlemsblad. Detta blad bör kanske ha ett eget namn, kom gärna med förslag. Likaledes ser vi gärna att ni skickar in bidrag! Detta nummer blir lite mer matnyttigt då det är mycket på gång både inom skolbiblioteks- och bokvärlden. Vidare har ju SkolbibliotekÖst numera två av sina medlemmar inom Skolverkets väggar. Antalet medlemmar växer stadigt, men vi vill gärna bli ännu fler. Tipsa gärna kollegor eller andra som vill värna om skolbiblioteken. Vi vill gärna ha med fler lärare, skolledare och skolpolitiker.

Just nu är det inte bara solen som börjat värma, vi hör ständigt fler och fler värmande ord om skolbibliotekets roll som navet i ett undersökande arbetssätt.

Slutligen vill vi hälsa vår nya systerförening, Skolbibliotek Mitt, hjärtligt välkomna i gänget.

Christer Holmqvist, ordf.

Skolbiblioteksstatistik

Kulturrådet har gett SCB (Statistiska Centralbyrån) i uppdrag att ta fram statistik för skolbiblioteken. Man mäter inte bara bokutlåningen utan även öppettider, bemanning, bokbestånd, andel referenslitteratur, andra typer av media m m. Första sidan i enkäten skall besvaras av skolans rektor. Svarefrekvensen har varit hög, 89 % av skolbiblioteken har svarat. Resultatet får vi se i juni. Sedan är det meningen att SCB skall ta fram denna typ av statistik vart tredje år.

Källa: Anne-Lise Fäldt, Kulturrådet

Innehåll

Ordförande har ordet	sid 1
Skolbiblioteksstatistik	sid 1
Välkomna till skol- och folkbibliotek i Rinkeby – studiedag 12 maj	sid 2
Kolla Källan! – Skolverkets ...	sid 3-4
Biblioteket som pedagogisk resurs	sid 4
Skolbibliotek Mitt	sid 4
Läsrörelsen	sid 5
Stockholms nya bokmässan	sid 5
Lästips	sid 5
Skolbibliotek i Kanada och Sverige	sid 6-7
Efterlysning 1	sid 8
Kalendarium	sid 8
Skolbibliotekskonferens i Chile	sid 9
Läs 2000! Barnböckerna anfaller	sid 9
Om Skolbiblioteksprojektet	sid 10
Efterlysning 2	sid 10

<http://www.skolbibliotek.se/ost/>

Välkomna till skol- och folkbibliotek i Rinkeby!

Den 12 maj bjuder Skolbibliotek Öst på en studiedag i Rinkeby. Det är en stockholmsförort som sprudlar av olika invånargrupper kulturuttryck.

Vi börjar med ett besök på Rinkeby bibliotek där barn- och ungdomsbibliotekarien Lisbeth Lindvall kommer att berätta om och även visa filmen om Listiga Råven. På Kvarnbyskolan bedrivs ett läsprojekt kallat Listiga Råven. Läsinlärningsmetoden kommer från Nya Zeeland och innebär att barnen lär sig att läsa genom "att bada i skönlitteratur" istället för att truggla med läroböcker. Två lärare på skolan har tillsammans med Lisbeth Lindvall på ett strålande sätt arbetat med detta projekt under tre års tid och vi kommer garanterat att bli mycket inspirerade av vad lärare och bibliotekarien kan skapa tillsammans.

Studiedagen fortsätter med besök hos nyanställda skolbibliotekarien i Rinkeby. Just nu är dessa personer projektanställda på 3 år men innan den tiden har nått sitt slut kommer bibliotekarierna att vara OUMBÄRLIGA på dessa skolor. Det lovar Lisbeth Lindvall, som håller i även detta projekt.

På eftermiddagen besöker vi Susanne Nordqvist på Rinkebyskolans (högstadiet) bibliotek. Susanne anställdes på en fast heltidstjänst vt – 97 och har fått en unikt stor summa pengar för att driva skolbiblioteket, det gäller då både inredning och inköp av media. Vi kommer att få en visning av biblioteket och därefter möjlighet att få mer information samt att ställa frågor. När det gäller lösningar på disciplinproblem och särskilda behov hos eleverna kan vi med all säkerhet få professionella tips!

Inger Andersson,
Akalla bibliotek

Program:

- Kl. 9.00 Vi samlas på Rinkeby bibliotek och ser filmen om Listiga Råven. Därefter information om projektet och möjlighet att titta på biblioteket. Kaffe och smörgås (ca 10 kr/person) serveras efter filmen.
- Ca 11.00 Vi besöker skolbibliotekarien i området.
- Ca 12.30 Lunch (betalar du själv) på exotisk restaurang.
- Kl. 13.30 Besök på Rinkebyskolans bibliotek
- Ca 15.30 Avslutning.

Kostnad:

Studiedagen är gratis (kaffe och lunch betalar du själv) för medlemmar i Skolbibliotek Öst. För icke medlemmar kostar det 200:-.

Anmälan:

Senast 8/5 anmäler du dig till:
Inger Andersson, Akalla bibliotek tel: 08/7518282
E-post: inger.andersson@kista.stockholm.se
eller
Anita Höglund tel: 08/778 36 36
E-post: anita.hoglund@home.se

Medverkande i detta nr:

Inger Andersson, Akalla bibliotek, Stockholm	Christer Holmqvist, Biblioteksenheten, Stockholms skolor	Hildegard Johansson, Rönninge gymnasium, Salem
Ingrid Bergenudd, Kärrotors gymnasium, Stockholm	Anita Höglund, Eriksdalsskolan, Stockholm	Anette Lövgren, Skolverket, Stockholm

Varför källkritik?

Den stormflod av information – osorterad information – som sköljer över oss gör behovet av källkritik större än någonsin inte minst i skolan. Dessutom förespråkar Lpo94 att skolan skall lära eleverna att ha ett kritiskt förhållningssätt och att tänka själva.

Detta hade Skolverket i åtanke sommaren 1999 när man anställde en skolbibliotekarie - Ann Wiklund - som fick starta ett nytt projekt under Skoldatanätet som fick arbetsnamnet Källa Internet. Namnet valdes därför att elever ofta uppgav Internet som källa. Lärare kände sig oroliga för att släppa eleverna framför Internet-datorerna, att själva låta dem sälla bland 1 miljard orecenserade hemsidor varav en stor del utgjorde rena skräpet, desinformation, propaganda och kommersialism. Frågor om etik och källkritik fördes åter högt upp på dagordningen och därför var det naturligt för Skolverket att påbörja ett projekt för att stödja lärarna i arbetet med att lära eleverna källkritisk granskning.

Vi vuxna har – förhoppningsvis – de kritiska glasögonen på oss när vi surfar på Internet, läser löpsedlar och tidningar, lyssnar till en intervju i ett nyhetsinslag i TV, väljer kött i köttdisken etc Vad är det vi skolbibliotekarier sysslat med i alla år när vi byggt upp våra skolbibliotek eller lärarna när de bestämt kurslitteratur för eleverna? Naturligtvis är det källkritik. Med Internet får vi ytterligare ett medium att hålla reda på, kritiskt bedöma och försöka sortera med våra länklister och bokmärkeslistor. Våra elever surfar ofta planlöst men det beror framför allt på att de inte fått någon handledning i informationssökning.

Kunskaper i informationssökning kan eleverna få genom bibliotekets försorg i nära samarbete med lärarna och som ett moment i varje ämne inte som något fritt svävande och lösryckt ur sitt sammanhang. Min egen erfarenhet av Internet i skolbiblioteket är att det är elevernas favoritmedium som de vill använda i alla möjliga och omöjliga sammanhang. Helst vill de göra fria sökningar i sökrbotar som Evreka och får 100 000 träffar. Evreka är synonymt med Internet anser de.

När sökandet misslyckas kommer till de bibliotekarien och säger "Det finns ingenting på Internet". Förhoppningsvis kan jag som bibliotekarie visa eleven på alternativa sökmetoder, länkskafferier eller precis som vi tipsar om böcker tipsa om webbplatser. Eller kanske är inte Internet rätt medium för frågan? Det är också en del av informationskompetensen att välja rätt medium för rätt tillfälle. Ofta hittar du bättre information på bokhyllorna, i andra fall går det snabbare att slå i telefonkatalogen etc "Allt" läggs ut på Internet och görs tillgängligt sägs det och det är säkert sant. Men vår arbetsuppgift som bibliotekarie eller lärare blir svårare när vi skall skaffa oss själva en överblick och försöka ge eleverna kompasser i denna oändliga informationsdjungel.

forts. sidan 4

Om projekt Kolla Källan

- tillhör organisatoriskt Skoldatanätet*
- skall hjälpa till att utveckla metodik för källkritisk granskning
- av inte bara Internet utan alla medier genom att
- samla in material som gjorts på olika skolor och
- producera eget material i form av artiklar och lathundar i källkritik
- lärare är främsta målgruppen men den indirekta målgruppen är eleverna
- samarbete med Multimediabyrån, KK-stiftelsen, Tidningen i Skolan, Utbildningsradion, Kulturrådet, länsbiblioteken, skolbiblioteksföreningarna och lärare

Och vidare...

- Kolla Källan deltar i ITiS-satsningen som når 60 000 lärare. Skolverket och KK-stiftelsen har gemensamma dagar för ITiS-handledare då de informeras om de nationella pedagogiska resurserna. Vi håller seminarier, workshops och delar ut skriftlig information.
- Kolla Källan deltar i enskilda studiedagar samt mässor och konferenser. Nu närmast blir det Skola och bibliotek i Linköping.
- Kolla Källan försöker sprida information genom Skoldatanätets tidningar och nyhetsbrev, genom mailinglistor för skolbibliotekarier och genom personliga kontakter.
- Samtliga aktörer som ingår i Kolla Källans nätverk t ex Tidningen i skolan och Utbildningsradion är i färd med att lansera material om källkritik för skolan som lanseras senare i år.

- Kolla Källan arbetar tillsammans med Skolverkets nya projekt som har det krångliga arbetsnamnet Kreativa språkmiljöer och bibliotekets pedagogiska roll, det som vi brukar kalla Skolbiblioteksprojektet.
- Kolla Källans webbplats är under uppbyggnad. Den kommer att bli större och finare och få en mer framhållen plats på Skoldatanätet. De tre huvudavdelningarna kommer att bli Etik, Källkritik och Upphovsrätt med utrymme för fakta, lathundar, artiklar, diskussionsforum etc.
<http://www.skolverket.se/skolnet/om/kolla.html>

Fotnot:

*Skoldatanätet

är ett regeringsuppdrag som Skolverket fick 1994 som en följd av IT:s intåg i Sverige och regeringspropositionen "IT ger vingar åt människans förmåga". Den övergripande målsättningen med Skolverkets arbete är skolutveckling enligt intentionerna i Lpo94; läroplanen för de obligatoriska skolformerna och gymnasiet. Skoldatanätets uppdrag i detta sammanhang är att etablera IT som ett redskap för skolutveckling genom att erbjuda mötesplatser för lärare och olika pedagogiska internetjänster och verktyg. Kolla Källan är ett projekt under Skoldatanätet.

Anette Lövgren,
Skolverket

Biblioteket som pedagogisk resurs, 5+5 p

Distanskonsortiet – ett gemensamt "universitet" för distansutbildning och ett samarbete mellan sex svenska universitet – erbjuder en pedagogisk fortbildning för bibliotekarier.

De första fem poängen avser en pedagogisk grundkurs skraddarsydd för bibliotekarier, de andra fem poängen lägger tyngdpunkten på informationskompetens samt webbt teknik som pedagogiskt verktyg.

Man läser på distans och kvartsfart. Ingen kursavgift. Ansökningstiden går ut den 15 april så skynda dig och sök!

Info: Uppsala universitet, tel: 018-471 22 92

<http://www.bibks.uu.se>

<http://www.distanskonsortiet.se>

Skolbibliotek Mitt

med centrum i Västernorrlands län har haft sitt första inspirationsmöte den 6 april i Sundsvall. Anette Lövgren från SkolbibliotekÖst var med och berättade om våra erfarenheter av att starta en skolbiblioteks-förening. En grupp utsågs till att undersöka intresset för att ha en skolbiblioteks-förening i regionen och i så fall starta en

Läs rörelsen

Under hösten 2000 och ett år fram pågår Läs rörelsen. Det är ett samarbete mellan allt från stora företag, förlag och barnvårdscentraler liksom förstås press, radio och TV, teatrar och folkbibliotek. T o m McDonald's kommer att delta. Deras Happy Meal kommer att innehålla en barnbok istället för leksak. Invigningen sker på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg i september. Syftet är att lyfta fram den fantasiskapande läsningen och målgruppen är alla åldrar. Läs rörelsen fungerar som en ideell förening där man blir medlem genom att sätta in 200 kronor på pg 44 35 12-9. Adress: Östermalmsgatan 33 114 26 Stockholm

Stockholms nya bokmessa, 13-16 april

Äntligen har Stockholm fått en egen bokmessa. Den invigs på Världsbokdagen den 13 april. Målet med mässan är att sprida kunskap, öka läslusten och vårda det svenska språket. Förlag och bokhandlar ställer ut, det blir utställningar om bokens formgivning och bokbinderi samt seminarier kring ordets och läsandets betydelse. Dessutom har barnen sin egen bokmessa med bokateljéer och sagoläsning, Lördagen den 15 april, kl 13.00 delar Svenska Barnboks akademien ut sitt Eldsjälspris till Ing-Marie Holmfelt, lärarbibliotekarie från Rambodalsskolan i Norrköping.

Lästips

Det livslånga och livsvida lärandet, Liber distribution, best.nr: 00:526

En presentation av det handlingsprogram som inrättats på Skolverket för det livslånga lärandet. Rapporten är ett intressant inlägg i debatten om utbildning och lärande i det kunskapsamhälle som övergått från vision till realitet och som sträcker sig utanför det formella utbildningssystemet. (CH)

När vingarna bär: Liber distribution, best.nr: 99:455

En reportagebok, full av idéer och exempel på hur skolor och kommuner runt om i landet gör för att underlätta övergången mellan grundskola och gymnasieskola. Här finns bl.a. ett intressant kapitel: Information är värdelös – så länge den inte blir till kunskap. (CH)

Ashworth, Andrea: *En gång i ett hus som brinner*

En eländesskildring som påminner en hel del om "Ängeln på sjunde trappsteget". Boken handlar om en flicka som växer upp med sin mamma och två småsyster i Manchesters slum. Två olika styvfäder figurerar i familjen, lika gräsliga bägge två. De super upp alla pengarna och misshandlar mamman.

Det som fascinerade mig mest med boken var att jag började förstå hur de kvinnor tänker som trots allt håller fast vid en man som misshandlar dem. Trots allt elände klarar sig berättaren bra och fortsätter att studera i Oxford. Flera elever (gymnasiet) har tyckt att det har varit "den bästa bok de har läst". (IB)

Khashoggi, Soheir: *Harem*

Huvudpersonen lever lyxliv på det materiella planet, men är samtidigt fånge i palatset. En initierad (och delvis själupplevd ?) skildring av kvinnornas situation i Arabvärlden. Hon lyckas så småningom fly till USA och byter identitet, men känner sig ändå ständigt förföljd.

Det här är en bok som flickorna ofta rekommenderar till varandra. Den ger ett banalt intryck - inte minst p.g.a. omslaget, men innehållet är intressant. (IB)

Swindells, Robert: *Kallt som i graven*

En utmärkt bok att sticka i händerna på läsovilliga killar! Den handlar om en pojke som rymmer hemifrån p.g.a. sin styvfår. Han beger sig till London och blir uteliggare där. Parallellt med berättelsen om pojken skildras en mördare som bestämt sig för att utrota uteliggarna. Han lurar hem dem till sig med löfte om mat och sovplats. Så småningom möts de två

Boken finns att köpa i serien En bok för alla och har ett spännande omslag. Passar från högstadiet, men jag har även haft Komvuxelever som har uppskattat boken. (IB)

Mazetti, Katarina: *Grabben i graven bredvid*

Det var länge sedan jag skrattade så mycket när jag läste en bok! Kände mig nästan dum där jag satt på tunnelbanan. Boken handlar om ett kärleksförhållande mellan en bibliotekarie och en bonde. Vill egentligen inte säga

Skolbibliotek i Kanada och Sverige

Efter många års arbete på gymnasiebibliotek och även en tid på grundskolebibliotek (åk 1-9) började jag fundera över hur man kan förbättra elevernas användning av biblioteket. De verkade snabbt glömma bort det jag tog upp på biblioteksvisningen trots att de flesta var uppmärksamma och löste övningsuppgifterna efter genomgången. Jag hade hört talas om skolor i USA och Kanada som utvecklat sin bibliotekspedagogik. Våren 1997 for jag därför till Toronto för att studera skolbibliotek och 1998 besökte jag två skolor i Vancouver.

Det var roligt och inspirerande att besöka de kanadensiska skolorna. Det var så påtagligt att alla var engagerade i utvecklingen av skolbiblioteken. Det beror på att man arbetat medvetet med dessa frågor sedan tidigt 80-tal och att utvecklingsarbetet fått stöd på alla beslutsnivåer (provins-, skolstyrelse- och skolnivå).

Totalt såg jag nio gymnasiebibliotek (åk 9-12 i Kanada) och generellt kan sägas att de var välutrustade och hade en bättre bemanning än vad vi är vana vid. När jag frågade om situationen i grundskolebiblioteken verkade även de ha mer personal, oftast en heltidsanställd lärarbibliotekarie (lärare med en påbyggnadsutbildning i bibliotekskunskap) och ibland även en assistent. Det förekom ofta att lärare förlade en del av sin tjänst i skolbiblioteket som en extra förstärkning av personalen.

Under mina möten med lärarbibliotekarier, bibliotekarier, fackliga representanter och utbildare på lärarhögskolan insåg jag att de tagit ett pedagogiskt helhetsgrepp när det gällde att träna eleverna i att arbeta med självständiga uppgifter. De har samma mål i sina läroplaner som vi har när det gäller att eleverna skall lära sig att självständigt söka och använda information. Med utgångspunkt från detta hade de valt att använda begreppet **informationskompetens** när de preciserat vad eleven behöver lära sig för att uppnå läroplansmålen.

Elevernas arbete i skolbiblioteket och deras förmåga att använda informationsteknologi blir då viktiga medel för att uppnå det pedagogiska målet informationskompetens. Det innebär att datorsatsningar och biblioteksundervisning samordnas med den fortlöpande pedagogiska planeringen av undervisningen. Helhetssynen gör att satsningarna blir mer effektiva och inriktar sig på vad aktuell undervisning kräver.

Flera personer har definierat vad informationskompetens är men en allmän sammanfattning är att eleven har förmåga att:

- ◆ identifiera ett informationsbehov och formulera sökfrågor
- ◆ känna till olika typer av informationskällor och kunna söka efter nya
- ◆ välja ut tillförlitliga och för uppgiften relevanta källor
- ◆ kunna söka efter information i källan
- ◆ sortera fram viktig information och göra en bedömning av hur partisk den är
- ◆ organisera informationen
- ◆ göra en självständig analys med utgångspunkt från den information man funnit
- ◆ presentera resultatet för andra

Eleven skall kunna använda sina informationskunskaper inte bara i sina skolarbeten utan också för sitt privata informationsbehov. Dessutom skall eleven klara av att göra etiska överväganden när det gäller informationsförmedling och veta vilka lagar som gäller. (exempelvis personuppgiftslagen och upphovsrättslagen)

I Toronto har skolstyrelsen preciserat hur långt man skall nå under varje stadium när det gäller de olika delmålen som ingår i informationskompetensen. Man tränar alla färdigheter men på olika nivåer beroende på vilken årskurs eleverna går i. På det viset försäkrar man sig om att alla elever verkligen får de kunskaper som är avgörande för att de skall klara av att leva i informationssamhället.

forts. sidan 7

forts. från sidan 6

Rent praktiskt innebär det att läraren och bibliotekarien tillsammans planerar informationssökningsdelen av elevernas självständiga uppgifter. I ämnet "Social studies" under första året i gymnasiet kunde en elev få uppgiften att undersöka hur adoptioner går till. Men ett villkor för att lösa uppgiften var att eleven söker information i alla de källor som finns i biblioteket (böcker, tidskrifter, CD-skivor, olika databaser och Internet). Dessutom har eleven fått med sig en mall för hur man skriver en källförteckning för olika typer av källor. Här tränar man alltså att känna till olika källor och att redovisa dem..

Andra uppgifter kan lägga tonvikten vid andra delmål som exempelvis urvalet av information eller presentationen av uppgiften. Vid elevernas redovisning brukar då en diskussion om hur de genomfört informationssökningen eller presentationen ingå. Efter varje läsår prickar man av vilka delmål som tränats i klassen och hur väl eleverna klarat arbetet. Genomgången blir en utgångspunkt för nästa års planering.

Vid starten av stora självständiga uppgifter är det vanligt att man efter lärarens introduktion av uppgiften också har en kortare gemensam genomgång i biblioteket när eleverna skall börja söka.

Jag tycker att vi kan hämta många goda idéer från Kanada när det gäller skolbibliotekspedagogik. Kanske behöver vi en ny yrkesgrupp i grundskolorna, en kombinerad IT-specialist och bibliotekarie som kan bistå klass- och ämneslärare i dessa frågor, klara av enklare problem med datorer och nätverk samt hjälpa till vid den långsiktiga planeringen av skolans IT-satsningar. På gymnasiet behöver man ofta en förstärkning av personalresurserna för att bibliotekets personal skall kunna ta på sig mer planerings- och handledningsuppgifter.

De många nystartade eller planerade läsprojekten runtom i landet skulle också ha glädje av en förstärkning av biblioteksresurserna.

Medvetenheten måste öka när det gäller bibliotekens centrala roll vid ett problemorienterat och elevaktivt arbetssätt och vikten av att ha en helhetssyn på elevernas träning i informationskunskap. Vi behöver fortbildning av lärare, bibliotekarier, skolledare och skolstyrelser.

En långsiktig utveckling på lokal nivå behöver också stöd från central nivå. Kanske kan Skolverkets nystartade skolbiblioteksprojekt bli en sådan resurs. Det skall pågå i två år och kunskap från olika delar av landet och från andra länder skall samlas in och göras tillgänglig för skolorna. Materialet kommer fortlöpande att publiceras på Skoldatanätet. Den som arbetar med projektet på Skolverket är Ann Wiklund, lärare och bibliotekarie.

Regeringen vill i årets budgetproposition satsa pengar på skolbibliotekens utveckling. Nästa år kan det bli aktuellt att söka speciella projektpengar för skolbiblioteksutveckling. Det skall bli intressant att se vilka frågor som prioriteras och om man tänkt sig att stödja ett långsiktigt utvecklingsarbete. Enstaka satsningar kan vara inspirerande men är helt beroende av enskilda eldsjälar. Det är ett långsiktigt arbete som involverar hela skolan som ger bestående resultat.

Hildegard Johansson
Rönninge gymnasium, Salem

Efterlysning 1

Vi har två vakanser i styrelsen och behöver därför två personer som vill jobba med oss . Är du intresserad eller har du någon kollega som brinner för skolbiblioteksfrågor? Det skulle vara kul med någon som är lärare, lärarbibliotekarie eller gymnasielärare.
Kontakta Christer Helmeriet

Kalendarium

12-13 april, 2000	Nordiska barnboksdagar "På spaning efter 2000-talets ord och bilder"	Gävle, Info: Siv Jonsson, tel: 026-64 85 31 fax: 026-64 85 80 E-post: sjn@hig.se
13-14 april, 2000	Skola & Bibliotek "Det föränderliga lärandet"	Linköping, Info: http://www.liu.se/org/csu
13-16 april, 2000	Stockholms nya bokmessa 15 april, 13.00 sker utdelningen av Barnboksakademins Eldsjälspris	Sollentunamässan http://www.bokmassan.com
15 april, 2000 kl 13.00 och 16.00	Stockholms barnpoesifestival	Målarsalen, Dramaten
16 april, 2000	Världsbokdagen	Uppmärksammas över hela landet, bl a på biblioteken, i skolklasser osv
12 maj, 2000	En studiedag på folk- och skolbibliotek i Rinkeby (se utförlig notis i detta nr av Medlemsbladet)	SkolbibliotekÖst
13-14 juni, 2000	Visioner och verklighet	Datorn i utbildningen, Varberg Info: http://www.varberg.se/fdiu/
13 - 18 juni, 2000	Ljungby berättarfestival	Berättarnätet Kronoborg Info: tel och fax: 0372-148 55
6-10 augusti, 2000	Do you read me? "Information Literature - Key to the Future". IASL (International Association of School Librarianship),	Malmö Info: http://www.pedc.se/iasl
15-17 augusti, 2000	Pedagogdagarna	Svenska Mässan, Göteborg Info: http://www.swefair.se/pedagogdagarna
14-17 september, 2000	Bok & Bibliotek	Svenska Mässan, Göteborg Info: http://www.bok-bibliotek.se/index.htm

Skolbibliotekskonferens i Chile

SkolbibliotekÖst hade en tisdagskväll i mars besök av två svenska skolbibliotekarier, vilka deltagit i Latinamerikas första internationella skolbibliotekskonferens. Inbjudan hade gått ut på ministernivå och de deltog som "nationella experter". Både Inger Malmström, bibliotekarie vid Agnebergsgymnasiet i Uddevalla och Anette Hammar, bibliotekarie vid Nyvångsskolan i Dalby, var nu i Stockholm för att presentera sitt projekt för Skolverket, Kommunförbundet m.fl. I Barn & Kultur (nr.1/ 2000) hade vi läst en längre artikel om deras resa och nu fick vi tillfälle att träffa dem i verkligheten. Inför en kanske inte alltför stor publik fick vi så chansen att höra dem berätta, se på diabilder och ställa frågor. Själva fick de också en möjlighet att testa sin föredragning. Det var två mycket entusiastiska damer som förmedlade enbart positiva erfarenheter från konferensen och besöken på olika bibliotek i Chile. Konferensen arrangerades som kulmen på en stor landsomfattande läskampanj, "Viva Leer!" (Leve läsandet). Själva temat för konferensen var att integrera resurscentrum för lärande (synonymt med ordet skolbibliotek) i läroplanen. Föreläsningarna inleddes av ordförande i IFLA:s skolbibliotekssektion med en presentation av UNESCO:s skolbiblioteksmanifest, <http://www.ifla.org/VII/s11/pubs/manifest.htm>. Ännu finns manifestet bara på engelska men det finns planer på en svensk översättning. Det var nyttigt att se att vi i Sverige inte alltid låg så långt före. Tex. hittade de en variant av vår bokjury i Israel, där den kallas för Book Parade. Dessutom är det så att det stöd och engagemang uppifrån som vi saknar i Sverige finns i många av de deltagande länderna. Att driva skolbiblioteken framåt, som en pedagogisk resurs för läsande och lärande, tycks vara en viktig nationell angelägenhet på departementsnivå. Något som vi kanske anar en viss förändring av även här. Den här kvällen blev mycket givande, både innehållsmässigt och socialt.

Christer Holmqvist,
Biblioteksenheten, Sthlms

skolor

Läs 2000!

Barnböckerna anfaller

På initiativ av författaren Lennart Helsing och Svenska Barnboksintitutet träffades 350 läsfrämjare på en inspirationsträff i Stockholm en dag i höstas. De beslöt att inom ett år skulle Sverige koka av barnböcker d v s att varje svenskt barn skall ha upplevt något som lockar till läsning. År 2000 skulle ägnas åt en stor manifestation för barnboken parallellt med att man bildade ett nätverk för läsfrämjare. Kampanjen vill inspirera till läsprojekt i skolan i samverkan med folkbiblioteken och göra dessa läsprojekt mer synliga. Kontaktperson på Svenska barnboksintitutet är litteraturpedagogen Inger Norberg. Även Barnboksakademien deltar i satsningen och skänker sina läsfrämjandepengar till projektet. Mer information hittar du på Barnboksintitutets hemsida där man också bygger upp en kunskapsbank om hur man lockar barn och ungdomar till att läsa böcker. Svenska barnboksintitutet har dessutom tagit fram en jättefin kampanjaffisch med barnboksfigurer som kommer flygande från rymden. Beställ den och häng upp i skolbiblioteket!
<http://www.sbi.kb.se/2000intro.html>

OM skolbiblioteksprojektet

Några av er har kanske redan läst (prenumeranter på skolbib-listan) den "informella information" om Skolverkets skolbiblioteksprojekt, som Ann Wiklund skickat ut.

I regleringsbrevet har Skolverket fått i uppdrag av regeringen att stödja utvecklingen av kreativa läs- och skrivmiljöer i skolan och utvecklingen av skolbibliotekets pedagogiska roll. Skolverket har valt att koppla ihop dessa uppdrag och arbeta med långsiktiga metoder för att nå effekter.

På Skolverket arbetar man nu med en arbetsplan för projektet. Arbetsnamnet är "Kreativa språkmiljöer och skolbibliotekets pedagogiska roll". Här utgår man från att begreppet läsförmåga bör tolkas brett, dvs allt från att kunna läsa, förstå och återberätta text, bilder, dokument, statistik - över att kunna analysera, värdera och bedöma/källkritiskt granska, till att kunna välja för syftet rätt redskap/rätt media.

När arbetsplanen är godkänd, kommer det att läggas ut information på Skolverket webbplats. Om någon önskar Anns text i sin helhet så

Efterlysning 2

Har du betalt medlemsavgiften till SkolbibliotekÖst och är född 550426? Vi saknar ditt namn.

Kontakta vår kassör Birgitta Wallmark, så får hon ordning på uppgifterna.

Det är en del av er som betalt medlemsavgiften men inte skickat in någon anmälan, antingen via webbformuläret eller e-post till vår sekreterare Anita Höglund.

Å andra sidan är det en del av er som anmält er men inte betalt in medlemsavgiften till vårt postgiro. Information finns på vår hemsida, <http://www.skolbibliotek.se/ost/>

Aktuella uppgifter om styrelsen hittar du här:
<http://www.skolbibliotek.se/ost/>